

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndob/9/2026
Identifikačné číslo spisu:	1121207416
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1121207416.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Sedlačkovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej vo veci povolenej reštrukturalizácie dlžníka: Arca Investments, a.s., so sídlom Plynárenská 7/A, Bratislava, IČO: 35 975 041, zast. Matejka Friedmannova s.r.o., so sídlom Dunajská 48, Bratislava, IČO: 47 248 998, správcom ktorého je: 1st restructuring, k.s., so sídlom Kominárska 2 a 4, Bratislava, zn. správcu: S 1979, vedenej na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-33R/5/2021, o nesúhlase Okresného súdu Nitra s postúpením veci, takto

rozhodol:

Súdom príslušným na konanie je Okresný súd Nitra.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava III postúpil dňa 10.03.2026 vec Okresnému súdu Nitra z dôvodu kauzálnej príslušnosti podľa § 196a ods. 2 písm. c) ZKR. Pri skúmaní príslušnosti zistil, že majetok dlžníka podľa poslednej účtovnej závierky (rok 2024) presiahol 10.000.000,- eura, a preto je podľa § 20a písm. c) bod 3 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch v spojení s § 196a ods. 2 písm. c) ZKR na prejednanie veci príslušný Okresný súd Nitra. Mestský súd Bratislava III súčasne poukázal na svoje uznesenie č. k. 33R/5/2021-5696 zo dňa 10.03.2026, ktorým zastavil reštrukturalizačné konanie na majetok dlžníka Arca Investments, a.s., Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 975 041 a uviedol, že uvedené uznesenie o zastavení reštrukturalizačného konania nezverejnil v insolvenčnom registri, pričom má za to, že je nevyhnutné, aby toto uznesenie bolo zverejnené spolu s uznesením, ktorým Okresný súd Nitra začne konkurzné konanie a vyhlási na majetok dlžníka konkurz z dôvodu, aby sa predišlo prípadným sporným situáciám, kedy by vzhľadom na znenie § 154 ods. 3 ZKR mohlo dôjsť aj k takému výkladu, že zverejnením uznesenia o zastavení reštrukturalizačného konania v insolvenčnom registri (aj bez následného začatia konkurzného konania a vyhlásenia konkurzu z dôvodu postúpenia spisu pre nepríslušnosť, teda situácii, ktorú zákonodarca nereflektoval) zanikli účinky reštrukturalizačného konania. Uvedené by tak mohlo viesť k situácii, kedy by na majetok dlžníka nepôsobili ani účinky reštrukturalizačného ani konkurzného konania (až do momentu, kedy Okresný súd Nitra vydá príslušné uznesenie, čo v praxi nejaký čas trvá vzhľadom na presun spisu z jedného súdu na druhý), čo by mohlo teoreticky viesť k právnym úkonom ukracujúcim budúcu konkurznú podstatu. Mestský súd Bratislava

III má za to, že zverejnením tohto uznesenia spolu s (resp. v rovnaký deň) následným uznesením Okresného súdu Nitra sa preklenie legislatívna nedôslednosť zákonodarcu, ktorý nedostatočne reflektoval na situácie zmeny kauzálnej príslušnosti súdu pri konverzii reštrukturalizácie na konkurz.

2. Okresný súd Nitra prípisom zo dňa 02.04.2026 predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky z dôvodu nesúhlasu s postúpením veci Mestským súdom Bratislava III postupom podľa § 43 ods. 2 CSP. Podľa názoru Okresného súdu Nitra Mestský súd Bratislava III pri postúpení predmetnej reštrukturalizácie nesprávne aplikoval § 196a ods. 2 písm. c) ZKR a § 154 ods. 3 ZKR. Na úvod nesúhlasu Okresný súd Nitra zdôraznil, že reštrukturalizačné konanie sa v danej veci začalo dňa 19.01.2022 na Okresnom súde Bratislava I, t. č. Mestský súd Bratislava III. Poukázal na § 154 ods. 3 ZKR, ako aj Komentár k ZKR a uviedol, že po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o zamietnutí plánu je súd povinný jedným uznesením rozhodnúť o zastavení reštrukturalizačného konania, o začatí konkurzného konania a o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka. Okresný súd Nitra mal za to, že Mestský súd Bratislava III nesprávne rozhodol uznesením č. k. B1-33R/5/2021-5696 zo dňa 10.03.2026 iba o zastavení reštrukturalizačného konania na majetok dlžníka, keďže podľa § 154 ods. 3 ZKR mal jedným uznesením zastaviť reštrukturalizačné konanie, začať konkurzné konanie a vyhlásiť na majetok dlžníka konkurz. Okresný súd Nitra súčasne poukázal na skutočnosť, že znenie § 154 ods. 3 ZKR, ktoré stanovuje povinnosť rozhodnúť jedným uznesením, účinné do 30.09.2025 alebo znenie účinné do 01.10.2025, bolo rovnaké, keďže žiadna novela sa prvej vety tohto ustanovenia nedotkla. Ďalej uviedol, že podmienky príslušnosti sa konverziou reštrukturalizačného konania na konkurzné konanie nemenia a na konkurzné konanie po konverzii zostáva príslušný ten súd, na ktorom prebiehala reštrukturalizácia. Podľa názoru Okresného súdu Nitra špeciálny správca nie je dôvod na zmenu príslušnosti a porušenie zásady hospodárnosti a kontinuity konania, ktorú zákonodarcu § 154 ods. 3 ZKR sleduje a vyžaduje. Zároveň zdôraznil, že iba zdanlivá „technická nemožnosť“ (ustanoviť správcu z oddielu špeciálnych správcov Mestským súdom Bratislava III) nie je právne relevantný dôvod na zmenu príslušnosti súdu. K polemike postupujúceho súdu ohľadom správcu, ktorého treba ustanoviť, Okresný súd Nitra uviedol, že novela zákona o konkurze a reštrukturalizácii účinná od 01.10.2025 je novším zákonom oproti poslednej novele zákona o správcoch, a preto podľa princípu *lex posterior derogat lex priori* je potrebné aplikovať § 154 ods. 3 ZKR v znení účinnom od 01.10.2025. Na záver nesúhlasu Okresný súd Nitra vyjadril názor, že kauzálna príslušnosť Okresného súdu Nitra nemôže byť založená iba v zmysle § 196a ods. 2 ZKR, t. j. tým, že by mal byť v konkurznom konaní ustanovený správca z oddielu špeciálnych správcov.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“), ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Nitra a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o kauzálnu príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Nitra s postúpením veci Mestským súdom Bratislava III nie je dôvodný.

4. Podľa § 196a ods. 2 ZKR (v znení účinnom od 01.06.2023) na konkurzné a reštrukturalizačné konanie, v ktorom sa má ustanoviť správca z oddielu špeciálnych správcov zoznamu správcov, sú príslušné:

- a) Mestský súd Košice pre obvody Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove;
- b) Okresný súd Žilina pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Trenčíne a Krajského súdu Žiliny;
- c) Okresný súd Nitra pre obvody Krajského súdu Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave.

5. Podľa § 20a zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch (v znení účinnom od 17.07.2022) ak osobitný predpis (ktorým je v zmysle poznámky 10a ustanovenie § 40 ods. 1 ZKR) ustanovuje, že správcu súd ustanoví na základe náhodného výberu pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom, pre náhodný výber platia tieto pravidlá:

- a) v konkurznom konaní voči právnickej osobe, okrem konaní podľa písmena c), sa náhodný výber uskutoční iba zo správcov, ktorí majú zriadenú kanceláriu v obvode krajského súdu, v ktorom sídli príslušný konkurzný súd, a sú zaradení do oddielu správcov pre právnické osoby; ak by sa náhodný

výber pre takéto konanie mal uskutočniť z menej ako troch správcov, uskutoční sa aj zo správcov podľa písmena b);

b) v konkurznom konaní voči fyzickej osobe a v konaní o oddĺžení sa náhodný výber uskutoční iba zo správcov, ktorí majú zriadenú kanceláriu v obvode krajského súdu, v ktorom sídli príslušný konkurzný súd, a sú zaradení do oddielu správcov pre fyzické osoby; ak by sa náhodný výber pre takéto konanie mal uskutočniť z menej ako troch správcov, uskutoční sa aj zo správcov podľa písmena a);

c) náhodný výber sa uskutoční iba zo správcov, ktorí sú zapísaní v oddiele špeciálnych správcov, ak ide o konanie voči právnickej osobe;

1. ktorá je finančnou inštitúciou podľa § 4 ods. 4,

2. ktorej obrat v poslednom kalendárnom roku pred vyhlásením konkurzu prekročil 10 000 000 eur,

3. ktorej majetok podľa poslednej účtovnej závierky presiahol 10 000 000 eur,

4. ktorej úpadok sa rieši reštrukturalizáciou, alebo

5. ktorej hroziaci úpadok sa rieši verejnou preventívnou reštrukturalizáciou.

6. Podľa § 154 ods. 3 ZKR (v znení účinnom do 30.09.2025) len čo uznesenie o zamietnutí plánu nadobudne právoplatnosť, súd jedným uznesením zastaví reštrukturalizačné konanie, začne konkurzné konanie a vyhlási na majetok dlžníka konkurz. Uznesením súd ustanoví do funkcie správcu postupom podľa § 40 ods. 1. Uznesenie súd bezodkladne zverejní v Obchodnom vestníku. Zverejnením v Obchodnom vestníku zanikajú účinky začatia reštrukturalizačného konania, funkcia veriteľského výboru a funkcia správcu. Uznesenie súd doručí dlžníkovi a správcovi, ktorého v uznesení ustanovil.

7. Podľa § 206q ods. 1 ZKR konanie, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 30. septembra 2025, sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. septembra 2025.

8. Podľa § 43 ods. 1 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

9. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

10. V posudzovanom prípade rozhodol Mestský súd Bratislava III uznesením č. k. B1-33R/5/2021-5547 zo dňa 09.12.2025 tak, že zamietol reštrukturalizačný plán dlžníka: Arca Investments, a.s., so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 975 041, v znení, o ktorom hlasovala schvaľovacia schôdza dňa 16.01.2023 (výrok I.). Súčasne zamietol návrh na nahradenie súhlasu skupiny veriteľov č. 1 - Nezabezpečení veriteľa s reštrukturalizačným plánom dlžníka: Arca Investments, a.s., so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 975 041, v znení, o ktorom hlasovala schvaľovacia schôdza dňa 16.01.2023 (výrok II.) a zamietol návrh dlžníka: Arca Investments, a.s., so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 975 041 na prerušenie konania zo dňa 30.06.2025.

11. Toto uznesenie potvrdil vo výroku I. a II. Krajský súd v Bratislave svojím uznesením č. k. 8CoKR/1/2026-5650 zo dňa 29.01.2026. Uznesenie Mestského súdu Bratislava III č. k. B1-33R/5/2021-5547 zo dňa 09.12.2025 nadobudlo právoplatnosť dňa 10.03.2026.

12. Napokon Mestský súd Bratislava III uznesením č. k. B1-33R/5/2021-5696 zo dňa 10.03.2026 rozhodol tak, že zastavil reštrukturalizačné konanie na majetok dlžníka. Toto uznesenie doručil právnomu zástupcovi dlžníka, správcovi a hlavnému insolvenčnému správcovi. Uznesenie nedal doručiť ani zverejniť v insolvenčnom registri a spis postúpil Okresnému súdu Nitra.

13. Podľa názoru Okresného súdu Nitra Mestský súd Bratislava III pri postúpení predmetnej reštrukturalizácie nesprávne aplikoval § 196a ods. 2 písm. c) ZKR a § 154 ods. 3 ZKR.

14. Najvyšší súd v prvom rade poukazuje na § 20a písm. c) zákona č. 8/2005 Z. z., ktorý bol do zákona o správcoch zavedený novelou účinnou od 17.07.2022 (čl. X zákona č. 111/2022 Z. z.). Novým spôsobom sa tak upravil náhodný výber správcov v prípade konaní proti tzv. špeciálnym subjektom, ktoré zákon definuje. Sú nimi buď dlžníci s osobitným predmetom činnosti (finančné inštitúcie) alebo takí, ktorí si vzhľadom na svoju veľkosť (posudzovanú výškou obratu alebo výškou majetku), alebo vzhľadom na spôsob riešenia úpadku (reštrukturalizáciou alebo preventívnou reštrukturalizáciou), vyžadujú „špeciálnu správu“, na výkon ktorej sú potrebné osobitné predpoklady, ktoré spĺňajú práve špeciálni správcovia, zapísaní do oddielu špeciálnych správcov (k uvedenému porovnaj dôvodovú správu k čl. X zákona č. 111/2022 Z. z.). Zmyslom novej právnej úpravy je, že v konaní proti špeciálnemu subjektu, ktorý spĺňa jednu z podmienok stanovených v § 20a písm. c) bodoch 1 až 5 zákona o správcoch, je súd povinný náhodným výberom ustanoviť len správcu, ktorý je zapísaný v oddiele špeciálnych správcov zoznamu správcov.

15. Ďalej najvyšší súd poukazuje na § 154 ods. 3 ZKR, ktorý je potrebné v danej veci aplikovať v znení účinnom do 30.09.2025 (teda v znení, že „...v uznesení súd ustanoví správcu postupom podľa § 40 ods. 1...“), a to s poukazom na prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 01.10.2025, konkrétne s poukazom na § 206q ods. 1 ZKR, podľa ktorého „konanie, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 30. septembra 2025, sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. septembra 2025“. V danom prípade sa reštrukturalizačné konanie začalo (19.01.2022) a právoplatne neskončilo do 30.09.2025 (právoplatne skončilo až dňa 10.03.2026), a preto sa na neho aplikuje § 154 ods. 3 ZKR v znení účinnom do 30.09.2025.

16. K názoru Okresného súdu Nitra, že § 154 ods. 3 ZKR veta prvá má rovnaké znenie pred ako aj po novele účinnej od 01.10.2025, t. j. povinnosť súdu jedným uznesením zastaviť reštrukturalizačné konania, začať konkurzné konanie a vyhlásiť na majetok dlžníka konkurz a že podmienky príslušnosti sa konverziou reštrukturalizačného konania na konkurzné konania nemenia a na konkurzné konanie po konverzii zostáva príslušný ten súd, na ktorom prebiehala reštrukturalizácia, najvyšší súd uvádza, že je zrejmé, že § 154 ods. 3 ZKR veta prvá stanovuje povinnosť súdu jedným uznesením rozhodnúť o zastavení reštrukturalizačného konania, avšak na druhej strane, zvoleným postupom Mestského súdu Bratislava III, teda vydaním uznesenia (iba) o zastavení reštrukturalizačného konania, zákon o konkurze a reštrukturalizácii nespája aj automaticky založenie príslušnosti tohto súdu na ďalšie konanie.

17. Keďže ako uviedol Mestský súd Bratislava III, podľa poslednej zverejnenej účtovnej závierky (rok 2024) presiahol majetok dlžníka 10 000 000,- eura, je splnená zákonná podmienka podľa § 20a písm. c) bodu 3. zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch. Pri výbere správcu sa tak náhodný výber uskutoční iba zo správcov, ktorí sú zapísaní v oddiele špeciálnych správcov (ďalej aj „špeciálny správca“) a na konanie a rozhodnutie o návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka je podľa § 196a ods. 2 písm. c) ZKR (v znení účinnom od 1. júna 2023) daná kauzálna príslušnosť Okresného súdu Nitra, ktorý je kauzálne príslušný na konkurzné a reštrukturalizačné konanie (v ktorom sa má ustanoviť správca z oddielu špeciálnych správcov) pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave.

18. S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že súdom príslušným na konanie v danej veci je Okresný súd Nitra podľa § 196a ods. 2 písm. c) ZKR v spojení s § 20a písm. c) zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch.

19. Toto uznesenie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.